

Opleiding herijkt

Toon Osaer

LAAT ons er niet flauw over doen. De schaarste aan jonge mannen die zich aandienen voor het priesterschap was voor de Vlaamse bisdommen aanleiding om zich te bezinnen over de manier waarop ze hun toekomstige priesters kunnen vormen. Daarbij stond steeds de zorg voor een hoogstaande opleiding centraal en leek samenwerking aangewezen. In Leuven, vanwege de centrale ligging en de nabijheid van de universiteit.

Voor de vier samenwerkende bisdommen - het bisdom Brugge behoudt zijn eigen priesteropleiding - zijn momenteel vijf seminaristen in het Johannes XXIII-seminarie ingeschreven (voor betrokken bisdommen zijn elders nog zes seminaristen in opleiding). Twee wonen op het seminarie, de drie anderen lopen pastorale stage. „Al snel was duidelijk: in het traditionele seminarieconcept zouden we ons met twee inwonende seminaristen al gauw vastrijden”, stellen Etienne Heyse (aartsbisdom), Bart Coenegrachts (Hasselt), Marc Steen (Brugge) en salesiaan Marc Vanhoutte. Samen vormen zij de staf van het nieuwe seminarie.

Een andere benadering dus. „Wij kozen voor het gemeenschapsmodel, een familiemodel zo je wil. Wij vormen hier een priestergemeenschap van drie inwonenden en één die hier heel geregeld is. Daarbinnen zijn jonge mannen die priester willen worden erg welkom. Wij zullen hen de best mogelijke vorming geven. Onze gemeenschap is eigenlijk wat ruimer, want in een andere vleugel wonen ook studenten en jongeren die al werken. Zij zijn in functie van ons project geselecteerd. Ze nemen intens deel aan ons gebedsleven en verzekeren voor de seminaristen meteen ook een regulier contact met leeftijds-genoten.”

Samen leven

De opleiding tot priester staat centraal. „Hoe dat concreet verloopt? Elke voormiddag staan cursussen op het programma, een aantal gegeven door docenten van elders. We hebben een goede mix van mensen uit de verschillende bisdommen. Dat versterkt het interdiocesane karakter. Er is ook een aantal vrije studenten, sommigen afkomstig van buiten het aartsbisdom.”

In de eerste cyclus van twee jaar staat op vraag van de bisschoppen, naast een stevige brok filosofie, een aantal inleidende vakken op het programma. Een inleiding op de Bijbel, het christelijke geloof, spiritualiteit en liturgie. Daarnaast vakken waarin de kritische reflectie op mens, cultuur en samenleving centraal staan: psychologie, kunst, zingevingskwesities.

De tweede cyclus duurt drie jaar en omvat theologische vakken. Soms kan het gebeuren dat de seminarist in z'n eentje les volgt. Een vorm van persoonlijk begeleide studie dus. „maar zelfs dan pogen we er een interactief gebeuren van te maken”.

Ook de liturgie blijkt een belangrijk onderdeel van het ge-

Priesters vormen vanuit gemeenschap

meenschapsleven. De begeleiders: „Voor priesters vormt de dagelijkse eucharistie de kern waar rond ze hun leven opbouwen. We hebben hier in het Johannes XXIII een zeer verzorgd gebedsleven: ochtend- en avondgebed, dagelijkse meditatie en op dinsdagavond aanbidding. Donderdag is het 'open avond'. De eucharistie en de maaltijd staan dan open voor andere jonge mensen. Jongeren zijn hier zeer welkom.”

Verder zijn er geregeld recollecties en retraites in een abdij en is er uiteraard ook persoonlijke geestelijke begeleiding. „We bieden een goed gestructureerd leven, dat begint op zondagavond en loopt tot vrijdagavond. De seminaristen zitten hier niet zomaar op kot”, benadrukken de begeleiders. 's Weekends en tijdens de vakantie wordt daarenboven een pastoraal engagement in de thuisparochie gevraagd. Dat kan zijn:

vormselcatechese, ziekenbezoek, plusserswerking...

Die pastorale inzet wordt heel intensief tijdens de twee jaar stage die de opleiding besluiten. In die periode worden de kandidaten pastoraal ingeschakeld en wonen ze op hun stageparochie. Ze krijgen er goed omschreven taken en worden van hieruit intens begeleid. Ze komen geregeld naar het seminarie terug voor verdere inhoudelijke vorming over onder meer de homilie, omgaan met conflicten, leiderschap. Ze volgen ook de recollecties en retraites, nemen deel aan interdiocesane sessies en aan enkele studiedagen van de faculteit Godgeleerdheid. Alles bijeen een stevig pakket vorming.

Hoe zit het met de relatie tot het eigen bisdom? „De kandidaten blijven altijd seminarist van het eigen bisdom. Daar hebben ze hun thuis en in elk bisdom blijft het se-

De bisdommen Antwerpen, Hasselt, Gent en het aartsbisdom slaan de handen in elkaar om een gedegen priesteropleiding te blijven garanderen. Sinds september gebeurt die gezamenlijk in het Leuvense Johannes XXIII-seminarie. Een hele uitdaging. Hoe verschillend is die vorming van vroeger? Welke uitdagingen dienen zich aan? Kennismaking met een nieuw seminarie-model.

minarie bestaan met een eigen rector, die nauw betrokken is bij de opleiding hier. Alle rectoren geven hier zelfs les. Johannes XXIII is dus een pluridiocesaan seminarie. En dat zeer intense samenwerkingsverband tussen vier bisdommen is enorm verrijkend”, klinkt het overtuigend.

„Grensoverschrijdend werken is blikverruimend, brengt een dynamiek op gang. Je voelt een onderstroom die toekomst draagt. Dat mochten we al ondervinden met de interdiocesane jeugddienst waarmee sinds de Wereldjongerendagen in Keulen intenser wordt samengewerkt.”

Na enkele maanden evalueren de vormingsverantwoordelijken het project zeer positief. Het vergt van hen een grote inspanning, maar ze hopen dat door authenticiteit en waarachtig te zijn, ze inspirerend kunnen werken en nieuwe roeping en wekken. „Onze be-

kommernis is niet dat hier priesters worden gevormd die alles aankunnen en de hele pastoraal kunnen dragen. Dan zou je het onmogelijke vragen. Wel dat mensen die ervoor kiezen priester te worden, hier mogen leren leven volgens het evangelie en Christus graag leren zien. En vooral, dat ze hier ondervinden dat je op die weg gelukkig kunt worden.”

Het seminarie wil een gastvrije gemeenschap zijn. Daarom zijn jongeren elke donderdagavond welkom voor de eucharistie om 18.15 uur en de aansluitende broodmaaltijd.

Er zijn ook geregeld gespreksavonden. Op 15 en 22 maart is kardinaal Danneels te gast met als thema *Stem die ons roept*. Op 19 april getuigt Bart Paepen, jonge priester uit Antwerpen. De avonden starten om 20 uur. Telefoon 016/31.02.00 en e-mail bart.coenegrachts@scarlet.be.

Geen gesloten gemeenschap. Elke donderdag komen jongeren van buitenaf het priesterleven in wording delen. © Hugo Maris